

2016-06-09

Trygghetsplan

för

Förskola och pedagogisk omsorg i Lingham

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Giltighetstid för denna plan: 2016-06-01 – 2017-12-31

Fastställt av Förskolechef

Kristina Hellman
Carolina Gustafson

Linköpings kommun

Förskola och pedagogisk omsorg
Linghem

Vår vision

Alla barn ska känna trygghet och kunna trivas i vår förskola.
Varje barn ska bli sedd, positivt bekräftad och få de bästa möjligheter och förutsättningar att utvecklas.

I enlighet med läroplanen för förskolan (Lpfö 98/10) och skolverket allmänna råd, *Arbete mot diskriminering och kränkande behandling (2014)* skall vi uppmuntra, stärka och utveckla barnens:

- förmåga till empati och visa omtanke för andra människors situation
- öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar, levnadssätt och kulturer
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemma

Kartläggning

Kartläggning av vårt likabehandlingsarbete samt vårt främjande och förebyggande arbete mot diskriminering/kränkande behandling, görs kontinuerligt och utvärderas löpande.

Kartläggningen görs utifrån utvecklingssamtalsunderlag, trygghetsvandring/trygghetssamtal, observationer och barnsamtal med alla barn i olika situationer och miljöer, samt utifrån vårdnadshavarnas svar i kommunens attitydundersökning.

Rutiner för att upptäcka diskriminering/kränkning

- Personalen är observant och lyhörd på vad som händer i verksamheten.
- Personalen strävar efter att skapa en förtroendefull relation med barnen så att de upptäcker om det förekommer någon form av diskrimineringar/kränkningar i barnens närhet.
- Via barnsamtal får personalen uppfattning om barnens upplevelser av eventuella diskrimineringar/kränkningar t ex om någon utesluts ur leken, utseende, förmågor etc.

Förebyggande arbete

- Verksamheten ska genomsyras av ett demokratiskt arbetssätt där alla får möjlighet att komma till tals och påverka.
- Personalen ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga till respekt, tolerans och solidaritet utifrån ålder och mognad.
- Arbeta med pedagogisk dokumentation för att få syn på barnens förmåga till respekt, tolerans och solidaritet.
- Vara uppmärksam på situationer där barn utesluts.
- Genomföra återkommande samtal i barngruppen utifrån förskolans värdegrund.

Linköpings kommun

Förskola och pedagogisk omsorg
Linghem

Incidentrapporten (se bilaga) är en del av vår kartläggning och i dessa anges vilken diskrimineringsgrund som föreligger.

Delaktighet och medinflytande.

Barnens delaktighet

Barnen i vår förskola ges möjlighet att påverka utformningen av trygghetsplanen. Det sker vid olika samtal om hur vi ska vara mot varandra på vår förskola för att alla ska trivas.

Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavare ges möjlighet att diskutera och yttra sig kring trygghetsplanen.

Personalens delaktighet

All personal ska delta aktivt i framtagandet av trygghetsplanen och i arbetet med förebyggande, främjande samt åtgärdande insatser.

Förankring av planen

Trygghetsplanen ska integreras i hela verksamheten genom diskussioner, samtal och förhållningssätt om vår värdegrund med både barn och personal. I samband både med eventuella incidenter och vid den årliga utvärderingen tas planen och eventuella brister upp till diskussion i personalgruppen.

Ny personal ska vid introduktionen sätta sig in i vår trygghetsplan och aktivt arbeta utefter den.

Nya familjer får kännedom om vår trygghetsplan i samband med introduktion.

Vårdnadshavare uppdateras vid utvecklingssamtal, föräldramöten och forum för samverkan om trygghetsplanen och den finns tillgänglig på förskolan och respektive förskolas hemsida.

Definitioner

Skolverkets definitioner av aktuella begrepp lyder:

Barn som deltar i eller söker till förskoleverksamheten.

Personal som är anställda eller uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet.

Diskriminering är när förskoleverksamheten behandlar ett barn sämre än andra barn. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Med direkt diskriminering menas att ett barn behandlas sämre än andra barn. Indirekt diskriminering sker när förskolan tillämpar en bestämmelse eller ett förhållningssätt som verkar vara neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn.

Diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck.

Linköpings kommun

Förskola och pedagogisk omsorg
Linghem

Trakasserier är en handling som kränker ett barns värdighet och som har koppling till någon av de skyddade diskrimineringsgrunderna.

Med **annan kränkande behandling** menas ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som saknar koppling till diskrimineringsgrunderna.

Mobbning är en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism är en föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattning och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Att främja likabehandling

Att främja likabehandling handlar om barns lika rättigheter och möjligheter i förskolan oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck.

Att motverka kränkande behandling

Kränkningar kan vara av olika slag, mellan barn – barn och barn - vuxen. De kan vara fysiska, verbala, psykosociala eller genom text och bilder. Vi accepterar inte någon form av kränkande behandling.

Personalen:

- är observanta på barnens handlingar
- samtalar med barnen om hur vi ska vara mot varandra på vår förskola för att alla ska trivas.
- konkretiserar olika händelser genom att dramatisera.
- bekräftar barnens känslor och hjälper dem att hantera konflikter
- ansvarar för att vårdnadshavarna blir delaktiga i processen.

Skillnaden mellan främjande, förebyggande och åtgärdande arbete

Främjande arbete

Det främjade arbetet ska bedrivas kontinuerligt, systematiskt och målinriktat. Det ska integreras i verksamheten och återspeglas ibland annat förhållningssätt, fysisk miljö och pedagogiskt material.

- Handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten
- Utgår från förskolans uppdrag att arbeta för demokratiska värderingar och för respekt för de mänskliga rättigheterna
- Riktas till alla barn och bedrivs kontinuerligt *utan förekommande* anledning

Förebyggande arbete

Formulera tydliga mål utifrån vad som kom fram genom kartläggningen, bestäm åtgärder, utse ansvarig, när det ska ske och hur åtgärderna ska utvärderas.

- Syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten
- Utgår från konkreta risker och problem som har *upptäckts vid kartläggningen* av situationen i förskolan

Åtgärdande arbete

- Handlar om att agera när ett barn kan ha utsatts för trakasserier eller kränkande behandling.
- Ska vara väl förberett. Det ska finnas rutiner för akuta åtgärder som är väl kända i verksamheten. Anställda och föräldrar ska veta vad de ska göra när de får kännedom om att ett barn kan vara utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Barnen ska lära sig att de kan vända sig till en vuxen när något hänt.

Att upptäcka kränkningar

Personalen strävar efter att ha uppsikt över alla platser där barnen befinner sig och är observanta på samspelet mellan barn – barn och barn - vuxen.

Om misstanke finns att kränkning förekommer ska förskolechef meddelas och utredning påbörjas (se bilaga).

Ansvar

En ansvarsfördelning mellan personal och förskolechef har tydliggjort att:

Personalen

Personalen som uppmärksammat eller fått information om kränkningen tar ansvar för att utredning påbörjas. Dokumenterande personal ansvarar för kontakten med vårdnadshavare samt informerar arbetslaget och förskolechef.

Förskolechefen

Förskolechefen ansvarar för arkivering och eventuella externa kontakter. När det är frågan om att en personal misstänks kränka ett barn är det förskolechefen eller av denne utsedd som även utreder och beslutar om åtgärder.

Insatser vid diskriminering och annan kränkande behandling

Allas upplevelse av kränkning ska tas på allvar .

Linköpings kommun

Förskola och pedagogisk omsorg
Linghem

- samtal med berörda görs av den som uppmärksammat händelsen
- eventuell utredning inleds av personen som uppmärksammat händelsen
- kontakt tas med vårdnadshavare samma dag
- förskolechef informeras vid behov

Att utreda:

- utredning sker i samtal med inblandade och syftar till att lösa konflikten samt att hitta vägar till en överenskommelse.
- utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den eller de som kan ha eller har utövat kränkningen och den som blivit utsatt.
- utredningen bör försöka klargöra och analysera orsakerna till den uppkomna situationen.
- vid varje enskilt fall bör en bedömning göras av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till andra myndigheter bör göras.
- händelsen dokumenteras och dokumentationen arkiveras.

För att åstadkomma långsiktiga lösningar förs alltid en dialog i det dagliga arbetet gällande bemötande och förhållningssätt.

Vem kränker?

Barn kränker barn

- Personal skall agera omedelbart om man ser att ett barn blir utsatt för kränkning eller trakasserier.
- Samtala med barnen om händelsen.
- Ta reda på ytterligare fakta genom enskilt samtal med de berörda.
- Berörda vårdnadshavare ska kontaktas av den personal som har sett händelsen
- Arbetslaget utreder händelsen.
- Händelser och åtgärder skall dokumenteras av berörd personal. Personal som dokumenterat händelsen delger förskolechefen.
- Uppföljningssamtal utifrån dokumentet ska ske med berörda föräldrar och i arbetslaget inom 1 månad

Vuxen kränker barn

Personal som får kännedom om att vuxen kränkt barn har ansvar för att samtala med berörda om händelsen.

Ta reda på ytterligare fakta genom enskilt samtal med de berörda.

Berörda vårdnadshavare ska kontaktas av den personal som har sett händelsen

Kommunen har en kommunövergripande rutin som gäller när personal kränker barn.
Följande rutin gäller:

Kommunövergripande rutin för handläggning av anmälan

- Så snart ansvarig arbetsledare fått kännedom om att vuxen kränkt barn eller att kränkning kan ha inträffat skall arbetsledaren utreda uppgifterna.

Linköpings kommun

Förskola och pedagogisk omsorg
Linghem

- Arbetsledningen vidtar nödvändiga åtgärder.
- Vårdnadshavaren underrättas
- Kontakt tas med sociala myndigheter för samråd/anmälan
- Bedöms kränkningen som allvarlig, d v s att kränkningen är att betrakta som en brottslig handling, skall arbetsledningen göra polisanmälan
- Barnet erbjuds medicinsk/psykologisk hjälp och eventuellt upprättas ett åtgärdsprogram.
- Barnet/vårdnadshavaren informeras om Barn och elevombudsmannens roll och eventuellt rätt till skadestånd.
- Eventuell anmälan till Arbetsmiljöverket.
- Dokumentation sker av personal som har upptäckt kränkningen.
- Förskolechefen handlägger och dokumenterar ärendet vidare till områdeschef i slutet av varje månad.

Dokumentation

Dokumentation görs på avsedd blankett – se bilaga

Blanketten arkiveras hos förskolechef och behåll kopia på förskolan.

Utvärdering och uppföljning

Varje år upprättas en ny plan i samband med utvärdering av kvalitetsarbetet. Planens utvärdering redovisas även i kvalitetsredovisningen. Hur eventuella brister ska åtgärdas redovisas och ligger till grund för den kommande revideringen av planen. Se ovan.